

4 x
Skrytá pravda

Rostislav Kafka

Rostislav Kafka

4x
Skrytá pravda

Dobrodružné příběhy s detektivní zápletkou.

Obsah:

Skrytá pravda	7 - 142
Věž mrtvých	143 - 264
Denník Jenny Grayové	265 - 381
Smrtný omyl	382 - 476

Jako e-knihu vydalo Nakladatelství ČAS, Slepá 246, 252 03 Řitka, v roce 2019.

Tex neprošel redakčními a korektorskými úpravami.

Copyright © Rostislav Kafka, 2019

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2019

ISBN 978-80-7475-304-6 (ePUB)

ISBN 978-80-7475-305-3 (pdf)

ISBN 978-80-7475-306-0 (pdf pro čtečky)

ISBN 978-80-7475-307-7 (Mobil)

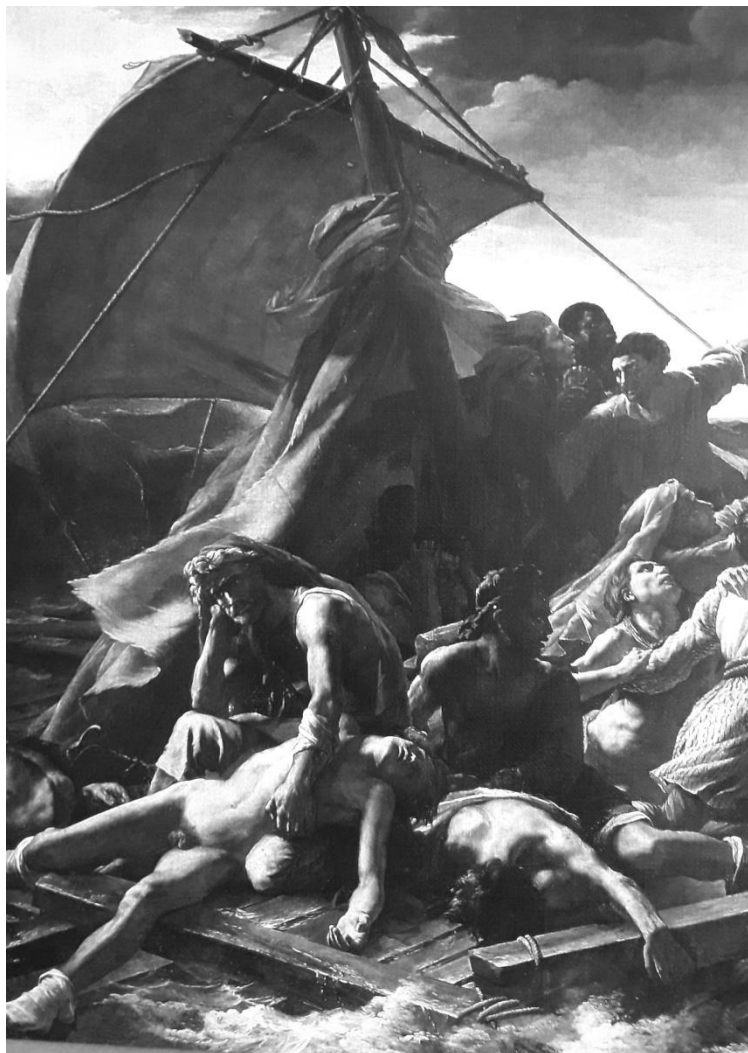
Skrytá pravda

Inspirováno skutečnými událostmi.

V roce 1816 ztroskotala u pobřeží Mauretánie na západě Afriky francouzská fregata Medúza. Desítky pasažérů si muselo, v důsledku malého počtu záchranných člunů, narychlo zbudovat provizorní vor a na něm se snažit dosáhnout afrických břehů. Dva týdny prožívali neuvěřitelná muka, trýzeň a bezmoc. Toto téma si vybral o tři roky později francouzský malíř Theodore Gericault, který na monumentálním obraze sugestivně zachytil bezmocné zoufalství několika lidí.

Pod celou tragédií se výrazně podepsala neschopnost despotického kapitána lodi.

Náš příběh částečnou fiktivní formou dokumentuje nejen onu událost, ale rozvíjí i teorii o nepřičetnosti onoho kapitána a převádí děj do současnosti. Co když onu šílenost, panovačnost a krutost podědil některý z jeho potomků? Dokáže jej umně skrýt pod maskou laskavosti a rozvážnosti?

Detail obrazu Vor Medúzy. 491 x 716 cm. Louvre, Paříž, Francie
Théodore Géricault (1819)

„Pane, mohu vám doporučit naše archivní víno ChâteauDoisy-Védrières, ročník 1988, výborná jakost? I sám princ Charles, který naše město minulý týden navštívil a u nás večerel, tuto značku ocenil.“ Číšník, jenž stál v uctivé vzdálenosti vedle poněkud obtloustlého hosta, který právě dopil kávu, se lehce uklonil a čekal na odpověď.

„Třicet let? Může být, když tvrdíte, že sám princ... dobrá děkuji, zaslechl jsem, že majitel restaurace je v nemocnici, jak se mu daří?“

„Děkuji, pane, už je to lepší. To víte žlučník... když dovolíte?“

„Jistě, tak ho pozdravujte a vyjádřete mou spokojenost, a že jeho podnik doporučím svým známým i přátelům.“

Muž v bílé košili a hnědé vestě zdobené zlatými knoflíky se znovu uklonil a po chvíli již přinesl onu vychvalovanou láhev. Po krátké degustaci a spokojeném výrazu hosta dolil skleničku a s nacvičeným úsměvem na rtech se odporoučel. Muž, jehož tak číšník uctivě obsluhoval, ještě chvíli s blaženým výrazem ve tváři vychutnával specifickou chuť více než čtvrt století starého vína a střídavě pozoroval poklidnou ulici, na niž zlehka dopadaly stříbrné sněhové vločky, aby posléze svůj zrak upřel na nedaleký horizont, kde se honosně a hrdě vypínala jedna z nejznámějších staveb světa – Eiffelova věž. Znovu si přiložil sklenici k ústům a pomalu se napil a náhle... jeho ruka zůstala chvíli v nehybné poloze. Poté ji rychle i se sklenicí položil na skleněný stůl a jen tiše si zopakoval pár slov, které před chvílí zaslechl z úst číšníka:

„Ročník 1988... výborná jakost?“ Úsměv už jeho tvář dávno nezdobil, vystřídal ho tvrdý a nesmlouvavý výraz. Otočil hlavu a pokýval na jednoho z mužů, kteří seděli u vedlejšího stolu.

„Můžeš na chvíli, Alaine?“ Urostlý, ramenatý muž s pečlivě zastřiženým vousem si přisedl a zadíval se do pichlavých očí.

„Ukaž mi, prosím tě, tu knihu, kterou nám dnes věnoval ředitel muzea Louvre.“ Jeho společník otevřel kožený kuffík a položil na stůl objemnou knihu s názvem Zlo podle Williama Blaka.

„Něco tě upoutalo? Budeš si snad teď číst, otče?“

„Ne, to rozhodně ne! A nemluv tak nahlas. Nevíš, kdo nás může poslouchat. Pamatuj na to! V očích se mu krátce zablesklo, ale vzápětí se již věnoval knize. Otevřel ji přesně na místě, kde bylo několik informací o autorce včetně její fotografie.

„Alaine, znáš tu ženu? Myslím, že jsme ji v tom muzeu dokonce i potkali.“

„Měl bych?“

„Studoval jsi přece dějiny umění, tady uvádějí, že ona taky.“

„Mám jen tři semestry... ale ano, zaslechl jsem něco o ní. Je docela v kurzu... příše takovou... napůl fikci a napůl biografii. Je to docela čtivé... proč se ptáš?“

„Nevím... ty oči... někoho mi připomínají. Podívej se trochu na ni... zkontaktuj všechny své známé, ptej se hlavně v tom muzeu. A o všem mě informuj... neprodleně. A pokud možno na sebe příliš neupozorňuj, rozumíš?“ Muž se rozhlédl, a když viděl, že kolem prochází obsluha, poněkud hlasitěji dodal: „Musíme přece podporovat mladé umělce, že?“ Ale vzápětí znechuceně odstrčil sklenici s vínem a jen procedil přes koutky úst:

„Přestalo mně chutnat, zdá se mi, že má nějakou podivnou chuť.“

Jeho oči se znovu podívaly na přebal knihy a chtěl ji odložit, ale neodolal a zběžně ji prolístoval. Stačilo jen pár vteřin a jeho ruka se zarazila, úzké rty se nekontrolovatelně otevřely a puls se téměř zastavil. Znovu začal rychle listovat stránkami, aby se posléze opět vrátil na ono místo. Na spodním okraji stránky byl evidentně tužkou napsán nějaký údaj. Muž si jen poupravil brýle a opět sklonil hlavu.

„To snad ne!“ Podíval se před sebe a chvíli to vypadalo, že ztratí vědomí. Masitý obličej pobledl, ústa se podivně zkrivila a ukazováček začal nekontrolovatelně bubnovat po otevřené knize, jako by chtěl, aby natištěná písmenka ze stránky vypadla. Vše trvalo několik vteřin, až poté zkamenělá tvář znovu ožila a muž opět získal kontrolu nad svým tělem. V jeho hlase však emoce ještě přetrvaly.

„Tady jsou nějaké čmáranice. Šlendrián! Jak nám mohli dát kazovou knihu!“ A současně s onou větou chytl stránku a prudkým pohybem ji vytrhl.

„Zmetek, vyhoď ji! Nebo si kup novou!“ Se znechucením odhodil knihu na stůl. Následně ještě s větším odporem odsunul sklenici s vínem.

„Jak tohle mohl pít princ Charles, nechápu!“ Oči muže poté spočinuly na zasněžené ulici.

„Nemám rád zimu. Už aby skončila. Tak půjdeme, za hodinku začíná vyhlášení nejlepšího fotbalisty... doufám, že to bude Jean-Louis Rabier z Paris Saint-Germain.“ Poté se znovu podíval na vysokého muže s podlouhlou pokerovou tvář.

„A Alaine, ty informace o té spisovatelce potřebuji co nejdříve.“ Oslovený muž jen pokýval hlavou. Poté oba vyšli do zasněžených ulic města Paříže a spolu s nimi i další dvojice urostlých mladíků, kteří je evidentně doprovázeli. Na chvíli se však zarazili, neboť jeden z mužů, kteří šli pár kroků před nimi, se náhle zastavil. Mohli si všimnout, že v zatáté ruce stále drží onu zmačkanou stránku. Přistoupil k odpadkovému koši a s nepředstíraným vztekem potišťený papír začal trhat na co nejmenší kousičky. Popošel pár kroků a upřeně se zahleděl na jeden útržek a až poté nechal papíry vypadnout mezi mřížky kanálu. Chvíli vše pozoroval a jen ten, kdo by stál těsně vedle něho, by uslyšel slova, která však zanikla v hluku ulice:

„To nemůže být pravda. Ne! Je to jen náhoda, náhoda!“ Před očima ale stále viděl těch několik slov napsaných na roztrhané stránce:

„Vzpomínáš na Saint-Vivien? Já nikdy nezapomenu!“

Široká kola černého Citroenu se párkrát prosmýkla na namrzlé vozovce, ale poté již vůz bezpečně vyrazil do ulic hlavního města Francie. Než auto zastavilo před kongresovým sálem, začalo opět hustě sněžit.

Zima byla teprve na začátku, ještě celé dlouhé čtyři měsíce trvalo, než mohli lidé v pařížských ulicích, parcích a promenádách nastavovat své pobledlé tváře

hřejivému jarnímu slunečnímu svitu.

2

Žena sedící v širokém koženém rustikálním křesle vínové barvy, jež bylo součástí nevelké místnosti, která snad více než obývací pokoj připomínala umělecký ateliér, uchopila levou rukou stříbrný zapalovač a prudkým pohybem zažehla dlouhý štíhlý plamen. Chvilí ho pozorovala a až po několika vteřinách, jako by jí mozek dal znamení, si obřadně zapálila cigaretu, poté přivřela orosené pomněnkové oči a požitkářsky nasála do plic omamný kouř. Nekonečně dlouho trvalo, než z mírně pootevřených karmínových rtů vydechla první malé obláčky kouře. Čekala, až se onen slastně chvějící bělostný závoj změní na šedivý neuctivý chuchvalec a poté se, poněkud v rozpacích, rozplyne v prostoru. Ještě párkrát provedla tuto zpomalenou etudu, jež svým způsobem připomínala předeheru k nějaké dramatické události. Slastné očekávání a přitom bodavý pocit touhy a poznání.

Poté žena odložila cigaretu, nalila si červené víno a podívala se na televizní obrazovku, která vyzařovala svoje namodralé světlo do pokoje. Několik minut pozorovala jakoby lhostejně dění, které se před ní odehrávalo, najednou však zpozorněla, uchopila ovladač a zesílila zvuk, zachytila už jen několik posledních vět:

„...vandal, který před několika dny poskvřnil tento proslulý obraz, je svérázný pouliční umělec, posledních deset let žijící skoro stále na ulici, policie u něho objevila i nůž, chystal se ho snad použít? Proč tak učinil, se zatím vyšetřuje, obraz je ale zřejmě nenávratně zničen... Čekáme ještě na vyjádření restaurátorů – pracovníků muzea. Škoda je nevyčíslitelná... O všem vás budeme informovat.“ Žena rázně vypnula nejen zvuk, ale i obraz, usmála se, několikrát pokývala hlavou a docela nahlas řekla:

„Škoda bude zanedbatelná, pokud se budete umět dívat, pánové. Dobrá práce, Fredy.“ Poté znovu uchopila sklenku s vínem, přešla k oknu, poodhrnula závěs a zadívala se na skupinku malých dětí, které si hrály na školním hřišti, radostný a bezstarostný křik sice tlumilo moderní plastové okno, ale přesto do místnosti občas dolétl dětský smích nebo radostné zvolání. Po chvíli se mladá žena otočila a čelem se postavila k malířskému stojanu, kde na dřevěné desce byl nalepen nažloutlý malířský kartón s podobiznou asi padesátiletého muže. Měl přísný výraz, malé pichlavé oči, poněkud odulé tváře, řídké světlé vlasy, jen stěží zakrývající temeno hlavy, a pevně velitelsky sevřené rty.

Jarní drzé sluneční prstence probouzejícího rána se přes poodhalené závěsy nesměle dotkly tváře mladé ženy, jež se upřeně dívala na jedno jediné místo. Náhle se v jejích očích zajiskřilo, žena se prudce rozmáchla a obsah celé skleničky vychrstla na portrét. Ticho tajemného okamžiku nadobro zničil nenávistný výkřik:

„Hajzle!“

Poté uchopila rukama onen hrubý malířský papír a s neskrývaným odporem jej roztrhala. Útržky vztekle odhodila na podlahu, aby vzápětí, roztřesenými prsty, uchopila další... než však zopakovala celou zlověstnou etudu, zazvonil telefon. Žena se podívala na displej.

„Zatraceně!“

Chvíli váhala. Teprve ráno si po několika dnech znovu zapnula mobil. Ignorovala plnou schránku i naléhavé dotazy ve zprávách, podobně jako maily v počítači. Ještě není se vším hotová... ještě má práci! Všem oznámila, než si vzala volno, že nebude reagovat na žádný telefonát a žádné vzkazy, pokud nepůjde o život. Pokud nepůjde o život... Žena se poněkud útrpně usmála: kdy má člověk vlastně jistotu, že mu nejde o život? Znovu se podívala na chvějící se mobil. Čas, který chtěla strávit v dobrovolné izolaci, nutně potřebovala, aby mohla dokončit poslední kapitolu své nové knihy a také k uspořádání myšlenek, jež se začaly po poměrně dlouhé době postupně slévat v jeden jediný pramen. Kam ústí?

Telefon se znovu zachvěl a docela legračně se začal otáčet po naleštěném dubovém stolku a vysoký vibrující tón nemilosrdně tříštil ticho pokoje. Přál si být vyslyšen, ale žena stále váhala. Už jen pár střípků jí scházelo od tentokrát velmi vytouženého konce. Jenže právě ony zbývající kroky jako by se stále více začínaly propadat v děsivé bažině. A přitom chvílemi cítila úlevu, radost a snad i pocit zadostiučinění. Vzápětí však následoval temný mrak a ničivé krupobití. Vešla na příliš tenký led? Ano... stála nad propastí, ale byla přesvědčena, že jiná cesta nevede. Ona to zvládne! A když ne... zvládnou to jiní. Musí! Už vynaložila příliš velké úsilí. Vzala do ruky telefon.

„Zdravím vás?“

„Ano, pamatuji se na vás, pane Buchvalde, moc dobře, několikrát jsme už spolu hovořili... časopis Fangoria... Ne, ne... nebyla jsem nemocná... jen jsem měla nějakou dobu vypnutý telefon... hodně práce, znáte to... Ano, je už skoro hotová, ještě chybí nějaká korekce... dnes, nejpozději zítra. V nejbližších dnech rukopis dostane můj vydavatel. Ne, nemohu vám skutečně poskytnout... ani jeho část... mám svého stálého editora... i korektora... ano, kniha bude součástí oné akce připomínající Géricaulta. Jistě... je tam... určitá spojitost... nechte se překvapit. Máte se na co... těšit. Budete mít možnost přímé konfrontace. Ne, jsem bohužel vázána smlouvou... obraťte se na mého vydavatele. Jste samozřejmě zváni, vy i vaši kolegové. Už musím končit, na shledanou.“

Časopis Fangoria sice existoval, ale jméno Pierre Buchvald v redakci neznal nikdo, to už mladá žena s dlouhými vlnitými vlasy, smyslnými rty a zasněným, i když poněkud smutným pohledem, dávno věděla. Na vysokého, pohledného muže s krátkým plnovousem si však dobře vzpomínala. Když ji navštívil asi před dvěma měsíci, velmi se zajímal o její práci a bylo znát, že ho umění docela zajímá a rozumí mu. Hodně chválil její literární činnost. Chvíli mu i věřila...

Žena se jen pousmála a ještě chvíli strnule pozorovala telefon, jako by o něčem přemýšlela, pak se usmála, pokývala hlavou a rozhlédla se po roztrhaných podobiznách. Její rty pokryté lesklou karmínovou rtěnkou se jen nepatrně

pootevřely:

„Máš strach, že? Nevíš, co se na tebe chystá? Dobrá, chceš další malou nápovědu... pozvánku do pekla? Máš ji mít. Brána se otvírá, rače vstoupit, spřízněnci d'ábla.“

Posadila se za počítač a hbitými prsty nějakou dobu tancovala po klávesnici, vykonala několik úkonů, poslala maily, poté připojila tiskárnu a pak již jen čekala, až ozve tiché zadrnění a z přístroje vyjede pár potišťených listů. Vzala je, úhledně složila, vložila do obálky a položila na stůl.

Opět si zapálila, párkrát se prošla po místnosti, nalila si víno a až poté se znovu pohodlně posadila. Dlouhou dobu jen tak nečinně seděla a z mírně pootevřených úst vypouštěla šedivé obláčky kouře. Po několika minutách otevřela malou skříň a vyndala z ní starý psací stroj značky Olivetti, jež si koupila asi před patnácti lety. Mezi dva papíry vložila tenký tmavomodrý průklepový papír a vše vložila do válce stroje. A po chvíli se místností již ozývalo tlumené staccato a páska psacího stroje se trhavými pohyby začala rychle odvíjet. Olovená písmenka v pravidelných intervalech zaznamenávala slova, věty, písmena, a pokud chvíli rytmické klapání ustalo, jen proto, aby se žena podívala na několik údajů a poznámek, které si předem připravila. Bylo zajímavé, jak se jí při této, na dnešní dobu již archaické činnosti, měnil výraz v očích. Strach, nenávisť, odhodlání a úleva. Asi po dvou hodinách dopsala poslední slovo, chvíli si prohlížela zvláštní namodralá, trochu neurovaná písmena, poté papír vytáhla z válce a vložila jej k několika ostatním, které napsala již v minulých dnech.

Chvíli její oči rychle tékaly po pokoji, jako by něco hledaly. Konečně! Žena se téměř neznatelně usmála a pokývala hlavou. Přistoupila k jedné ze stěn a po chvíli z ní sundala jednu z reprodukcí známého malíře, kterou si nedávno pořídila. Obraz položila na stůl a přinesla si velkou složku, kde měla několik desítek nejružnějších skic a portrétů. Štíhlými prsty brala postupně jeden arch za druhým, až si konečně vybrala ten, který se jí nejvíce zamlouval, vytáhla ho a položila vedle obrazu. V rádiu hráli právě Ravelovo Bolero, ale expresivní tóny žena téměř nevnímala, musela se soustředit na několik úkonů, které si vytyčila.

Když se ozval zvonek, hodiny ukazovaly devátou hodinu večer. Starší muž s řídnoucí kšticí a poněkud tvarohovým obličejem se zadíval na štíhlou ženu se zvláštním jakoby provinilým výrazem.

„Domníval jsem se, že mě nenávidíte a už mě nechcete nikdy vidět. Já nejsem přece váš přítel. Co znamenal ten prosebný tón v mailu? A co to utajení? Proč nechcete, aby nikdo o tomto setkání věděl? Vpálíte mi ledovou kulku do srdce a pak mě pohodíte v lese do termítho mraveniště, nebo máte vymyšlený jiný způsob mé likvidace? Určitě bude naprosto dokonalý... díky vaší fantazii.“

„Ne, ne, pojd'te dál. Já vím, je to velmi zvláštní, ale věřte mi, v sázce je příliš mnoho, žabomyší spory musí jít stranou, teď jde o život... o můj život. Prosím, pomozte mi, Paule...“

Když muž odešel, vzala si jen několik nejnnutnějších věcí a odešla z bytu. Poté nasedla do auta a snažila se co nejrychleji dostat z města, aby se mohla konečně po několika dlouhých dnech strávených intenzivní prací nadechnout čerstvého

vzduchu. Cestou se ještě stavila na poště, ale pak již směřovala do panenské přírody v okolí Východních Alp. Občas se jí zdálo, že slyší kostelní zvony. Nad hlavou jí zakroužilo hejno havranů. Změna počasí je už donutila měnit destinaci. Tady už místo pro ně není. Pokud chtějí přežít. Žena zastavila u krajnice a přivřela oči.

„Ano, přežít. To je to, oč tu běží.“

Černý Peugeot, který ji nenápadně sledoval už od domu, také zpomalil a čekal. Z otevřeného okénka vypadl popel ze zapálené cigarety.

3

Phillipe Agostini procházel rozlehlými místnostmi galerie a snad již posté se nechal unášet jedinečnou atmosférou, kterou vzařovala ona místa. Znovu a znovu musel obdivovat velkolepá díla, která se kolem něho míhala. Ano, doslova a do písmene se před ním proménadovaly fascinující výtvořiny malířů a sochařů, kteří formovali jeho život a kteří ho stále uchvacovali nejen svým dokonalým uchopením řemesla, ale především osudem, který se tu více, tu méně proplétal jejich mnohdy strastiplným životem, v němž se často střídal pocit beznaděje a zklamání s neutuchající touhou vzlétnout k výšinám a dotknout se svým géniem samotného Boha. Osud, který jako liána svými pálivými listy mnohdy ovine zákeřně tělo člověka a nechce ho pustit. Je leckdy zajímavé, jak se prolíná nesporný až nadpozemský talent s drásavým osudem, jenž jako by chtěl člověku stále připomínat: Máš talent od Boha, a proto si mohu vzít i to ostatní, včetně života.

Nikdy si neuvědomil, že ono slůvko „život“ bude v nejbližších dnech skloňovat ve všech pádech. Teď ale s hlavou lehce zakloněnou téměř posvátně prošel několika sály a jeho zrak postupně přelétl zlomek artefaktů a soch, jež pocházely z doby řecké a římské, neboli jak se všeobecně říkalo, z doby antické. Právě když míjel jednu ze soch a než se chystal vstoupit do sálu, kde v posledních týdnech a měsících trávil většinu času, se na chvíli pozastavil. Vlastně to způsobil hlas muže ze skupinky návštěvníků, která se právě obdivovala krásné čistotě mramoru u jedné z antických soch. A to u té z nejznámějších. Venuše Mélská neboli Afrodita Milóská. Afrodita v Římě známá jako Venuše – bohyně plodnosti, lásky, krásy a sexuální touhy. Příklad helénského umění. Vytvořena v letech 130 až 100 př. n. l. Autorství bývalo připisováno Praxitelovi, ale v poslední době se odborníci více přiklánějí k Alexandru z Antiochie.

To se míhalo v hlavě pětapadesátiletému muži s poněkud neposlušnými prošedivělými vlasy, které lemovaly podlouhlou ostře řezanou lehce zarostlou tvář s dlouhým úzkým nosem, na jehož kořenu byly vidět nepatrné otlaky, které dozajista způsobilo časté nošení brýlí, jež právě v tuto chvíli měl muž poněkud

bohémsky posazeny nad čelem ve vlasech.

„Úchvatné, ten čistý, bílý mramor... neskutečné, jak dokáže promluvit i po tisíciletí k člověku. Mám pravdu, pane profesore? A fakt vám někdo zničil slavného Géricaulta? To je neslýchané, ti lidi nemají dneska žádnou úctu...“

Oslovený muž se jen poněkud trpce usmál, brýle si posadil na správné místo a odhrnul pár neposedných šedivých kadeří z vysokého čela. Podíval se směrem, odkud se ozval trochu zastřený hlas a lehce pokynul hlavou. André Marlaud byl častým hostem galerie a za ta léta, kdy pravidelně navštěvoval ona místa, se postupně seznamoval s lidmi, kteří byli s galerií úzce spjati. I z toho důvodu zaznamenal některé události dříve, než o nich byla oficiálně seznámena veřejnost. Také si vždy vychutnával určitou dávku obdivu, když sděloval svoje informace. Bylo v tom dozajista i trochu pozérství a mužské ješitnosti a André Marlaud si vždy vychutnával tu chvíli, kdy se na něho podívalo několik obdivných pohledů přítomných návštěvníků. I teď se kochal záplavou zvědavých a dychtivých očí. Tato opojná chvíle však trvala jen onen pověstný mžik. Když muž viděl, že nedostane žádnou odpověď, jen trochu zklamaně pokrčil rameny. Tušil, že správce sbírky má asi nyní jiné starosti, než reagovat na zvědavé dotazy návštěvníků. Nemýlil se.

Phillipe už s vážnou tváří jen lehce, jakoby omluvně zdvihl pravou ruku a pak se vzdálil. I když mu myšlenky divoce tančily jako korkové zátky v horské bystřině, přesto ta zmínka dokázala na chvíli přehradit ono dočasné zmatení a hladinu toku poněkud zklidnit. Pár listů kroniky života se obrátilo zpět a mozek reagoval jako naučený žák základní školy: čistý bílý mramor? V antice? Ale kde že! Antické sochy ve většině případů vypadaly jako kýč z tržnice. A o Afroditě Milóské to platilo dvojnásobně.

A Phillipe Agostini to musel vědět nejlépe. Byl jedním z nejvýznamnějších restaurátorů uměleckých děl a jeho názory a posudky se těšily zaslouženému uznání a obdivu u všech lidí, kteří se hlouběji zabývali uměním. A zvláště zde, v mekke umění – Paříži, respektive přímo v jedné z nejprestižnějších galerií světa, měl jeho názor naprosto bezprecedentní hodnotu.

Již desetiletí se Phillipe Agostini pomocí speciální technologie a nejmodernější techniky výrazně podílel na oživení nebo znovu zpřístupnění nejen původního materiálu, ale i příběhů mnohých obrazů, soch či keramiky. Snažil se ukázat ona díla v jiném světle, protože čas, prostředí i lidský činitel mnohdy vykonal své. Prach, mastnota, necitlivé přemalby, ale i rádo by ochranné nátery, utlumily nejen vizuální složku, ale často úplně změnily charakter, význam a mnohdy i zakryly důležité prvky nebo postavy, které umělec na úplném začátku vtisknul do díla. Ač prvotním zájmem Phillipa a jeho několika spolupracovníků byla především obnova historické malby, tak se nevyhýbal ani zajímavým projektům, které ho oslovily nebo nějak zaujaly.

Když byl požádán významným německým archeologem Vinzenzem Brinkmannem, zda by mu nemohl potvrdit velmi pozoruhodnou tezi, na které právě pracoval, neváhal ani vteřinu. Šlo právě o to, že Brinkmann byl přesvědčen,

že většina soch z antiky byla velmi výrazně barevně zdobena. Podobně jako Egypťané i antičtí tvůrci přisuzovali barvám velký význam. Objevení několika neúplných soch, torz a různé keramiky z období, které se táhne zhruba od vzniku řecké civilizace až po kolaps Římské říše, nenalezlo bohužel dlouho jasnou odpověď, jak tvůrci postupovali při konečných úpravách. Samozřejmě veškeré stopy barev, pokud byly použity, dávno na zvětřaném kameni nebo mramoru zmizely. Tezi, že dokončený objekt již nebyl nijak upraven, možná i nechtěně potvrdili renesanční tvůrci, kteří tvořili v období, kdy v nebyvalé míře znovu ožila tradice antiky. Hlavně znovuoživení antických filosofů, nad jejichž myšlenkami, stejně jako dříve, žasla velká část inteligence a nestačila se podívat nad jejich hloubkou a přetrvávající pravdou. A to vše výrazně podpořili umělci svými díly, ve kterých se projevil obdiv k oné době. Hlavně 15. a 16. století bylo významné tím, že sochaři a malíři tvořili podle antických bájí a pověstí, ale nejen to. Mnozí vytvářeli i kopie známých řeckých a římských soch, jejichž torza se občas někde objevila a jež byla samozřejmě, po tak dlouhé době, bez jakéhokoliv zabarvení.

Z tohoto faktu je jasné, že většina soch vytvořená v době renesance byla skutečně prosta jakékoliv barevnosti. Tvůrci si dávali záležet naopak na tom, aby vynikl původní surový materiál, aby všechny druhy kamene, které používali, byly příznány a aby i laik mohl okamžitě rozpoznat a ohodnotit kvalitu dřla. A nebáli se i zveřejnit, kde čerpali inspiraci. Ale paradoxně právě onen odkaz vedl k mylnému předpokladu, že tak přesně vypadaly sochy i v Antice. Jenže to byl omyl! Sochaři v Antice si brali vzor především z egyptského umění, kde výrazně převládala barevnost. A právě tuto, zpočátku poněkud odvážnou teorii, zastával Vinzenz Brinkmann a Phillipe Agostini jeho tezi o barevnosti soch v Antice nezvratně potvrdil. Dokázal najít v mnohdy rozdroleném a zvětřalém povrchu mramoru mikroskopické částičky mnoha odstínů barev. Neskutečné. A to se opakovalo téměř u všech nálezů z té doby.

V současné době se pracovalo na kopiích, které měly veřejnosti ukázat pravděpodobně skutečnou podobu některých antických soch. A barva opravdu dominuje, až zrak přechází. Mnozí asi budou překvapeni, někdo se pousměje, jiný si trochu upraví řebříček uměleckých hodnot podle toho, jak kdo má v sobě zakódované umělecké cítění a etiku. A protože se chtělo, aby tato skutečnost zapůsobila poněkud bombasticky, nechtěla zatím galerie předčasně informovat veřejnost. Samozřejmě v odborných kruzích se toto téma probíralo již dlouhou dobu.

Phillipe Agostini si protřel unavené oči a snažil se opět vstřebat nejžhavější současnost. Co to ještě říkal onen návštěvník? Poškození obrazu! Ničivý záblesk faktu ho definitivně probudil ze vzpomínek a rychle pokračoval v chůzi. Jeho pohled se již upíral pouze jedním směrem. Obrazy visící na postranních stěnách, které už jen letmo vnímal periferním viděním, se jen slévaly v abstraktní, těžko identifikovatelný tvar. Ale jen a jen pro tuto chvíli, jinak dobře věděl, že každý má svůj příběh, u každého by mohl stát dlouhé minuty a vyprávět nebo jen stát a žasnout. Oslněn nadpozemskou dokonalostí, talentem nebo osudem, který

mnohdy uchvacuje, ale častěji drásá srdce. Osudem, který lze slovy jen těžko popsat. I když někteří to dokáží... jeho rty vyloudily jen karikaturu úsměvu, ač jeho srdce provolávalo slávu.

Konečně stanul, Philippe Agostini v jenom ze sálů, který sice nepatřil k největším v této části galerie, ale umělecká díla, jež visela na bílých stěnách, po pár vteřinách diváka natolik uchvátila, že naopak ona intimita několiknásobně zvýšila jeho prožitek. Díla? Především jedno! Muž si nasadil brýle a chvíli jen nehybně stál s očima upřenými k jednomu jedinému místu. Nedokázal ani přesně popsat ten zvláštní okamžik, který se ho vždy v těchto chvílích zmocňoval. Jako by byl neznámou silou vtahován do nějakého snového příběhu, který je tak vzdálen od současnosti a přitom se jí bytostně dotýká. Zároveň cítil neskutečně omamný pocit štěstí, že může být součástí tohoto zvláštního stavu.

Když o tom uvažoval později, uvědomil si, že právě v tomto okamžiku se stal svědkem zatím nejasného poselství, na jehož začátku mu tváře hladily hřejivé paprsky slunce, aby tyto postupně zchladly a na konci ho už bodaly trny zbrocené krví. Nyní si ještě užíval slunce, ale děsivý mrak již postupně zahaloval nebe. Špatné zprávy se začaly sbíhat a stoka utrpení a strachu začala postupně v krajíně vytvářet děsivou stopu.

„Pane profesore, dobrý den. Jak se máte, Isabella se už ozvala? Jo, abych nezapomněl, sháněl vás Paul Mitchel a byl poněkud rozčilený, prý mu neberete telefon.“ Hlas patřil asi třicetiletému muži, který ještě s jedním stál před rozměrným plátnem a v okamžiku, kdy zaregistroval Phillipa Agostiniho, se mu okamžitě věnoval. Oba muži si podali ruce, Agostini jen lehce zavrtěl hlavou a mávnul rukou, bylo vidět, že nemá zrovna náladu na nějaké sáhodlouhé vysvětlování.

„Děkuji, René, už bylo lépe, jak pokračujete? Policie už vyšetřování ukončila, takže teď je řada na nás. Nechápu, proč nás k němu nechtěli pustit skoro deset dní. Mohli jsme už být o kus dál. Nenašli jste žádnou jinou vadu, nic, co by nám mohlo zabránit v přesunu na naše pracoviště?“ Muž poté jen zakroutil hlavou a pokračoval:

„Co jsou to, proboha, za lidi, kteří se mstí na obrazech. Komu překážel, nebo tak skutečně někoho psychicky zdeptal? I když ani bych se nedivil, v době svého vzniku vyvolal pořádný rozruch, ale dnes? Z televize nám prýští krev téměř z každého pořadu, letadla padají, lodě se stále potápí a lidé se stále... nenávidí, alespoň někteří. Prý se u něho našel i nůž. No... rozřezaný obraz, by byl skutečně velký průšvih, ale i tak si dáme pořádně do těla. Takže se do toho pustíme co nejdříve. Plátno sundáme z rámu a opatrně svineme, Isabella, než odjela, se zmiňovala o malbě a kvalitě plátna... zdálo se mi, že ji to ani moc nevyvedlo z míry, říkala, ať se hlavně zaměříme na analýzu barev poškozených míst, a hned jak se vrátí, tak se podívá, co se dá udělat s tou skvrnou. Jinak je prý vše docela zachovalé, je to tak, René?“

„Ano, o tom není pochyb, pane profesore, plátno je téměř v perfektním stavu, jen na dvou místech je trochu opravované, zřejmě ho někdo kdysi vyztužil, nevíme bohužel proč, jak a kdy se tak stalo, jinak téměř žádný defekt. Rám je také v

dobrém stavu, jen pár odřenin a v jednom místě schází malá část. To vše se dá bezesbytku spravit. A co se týká malby, no... až na ony skvrny, jen běžná povrchová nečistota, prach a nějaké nepatrné prasklinky, které se ovšem nalézají jen ve spodní části obrazu. Člověk by ani neřekl, že je to už téměř dvě století..."

Mladý muž se podíval na Phillipa Agostiniho a chtěl ještě něco dodat, ale nakonec jen pokýval hlavou. Dobře věděl, že otázka jeho mnohem zkušenějšího kolegy byla jen formální, protože o obrazu věděl mnohem více, než kdokoliv jiný. Sám prováděl prvotní analýzu, nicméně vždy ještě pověřil svého zástupce, aby znovu vše zkontroloval. A tím zástupcem již několik měsíců byla právě Isabella Audranová, která tuto funkci převzala po dramatickém odchodu Paula Mitchela. A nebylo vůbec žádné tajemství, že hlavní slovo, při jejím jmenování měl právě Agostini, pro kterého se postupně stala ona mladá žena více než jen spolupracovnicí. Proto jeho mladší spolupracovník René Micklef přerušil svůj monolog a opět se zadíval, podobně jako jeho zkušenější kolega, před sebe.

Oba muži se znovu, pokolikáté už, nechali vtáhnout do příběhu, který se před nimi odehrával. Jako kdyby se rozběhl filmový kotouč a člověku se nabídla možnost vstoupit přes filmové plátno rovnou do děje. Tak na lidi působí obraz Vor Medúzy. Dílo o rozměrech téměř 5 x 7 metrů bylo vytvořeno předním představitel francouzského romantismu Théodorem Géricaultem v roce 1819. Obraz neskutečného zoufalství několika lidí, kteří přežili ztroskotání lodi na rozpadajícím se voru. Ano, umělci často zobrazovali utrpení, bezmoc, nebo vidinu nepatrné naděje, ale téměř nikdy nebylo nabídnuto člověku tak děsivě autentické znázornění všech těchto atributů v jednom jediném díle. Společně s rezonujícím faktem, že obraz vycházel ze skutečné události, podpořeným ještě ne nevýznamným údajem, že některé postavy na obraze mají reálnou tvář přeživších, povýšilo toto dílo do nové naprosto nečekané dimenze. Není působivějšího obrazu... O tom byl Phillipe Agostini přesvědčen už dlouho, a čím dál více se dozvídal podrobností jeho vzniku, tím více si tuto tezi potvrdzoval.

„Tak jo, dnes je pátek, v pondělí je zavírací den. Takže René, sežeň pár silných chlapů, musíme plátno přemístit. Škoda, nebýt toho blázna, tak jsme mohli zůstat a během měsíce obraz perfektně očistit a připravit na onu slávu, ale tak..."

„Phillipe, zdravím tě, tady jsi... Je to hrozné, asi mně pukne srdce... tak jak, bude se stěhovat? Já vím, je to tak lepší. V ateliéru máte přece jen více možností a hlavně klidu. Co myslíš, stihnete ho dát do pořádku k tomu výročí? Isabella mně před odjezdem naznačila, že by se to snad mohlo podařit. Bez toho obrazu ta akce asi nemá smysl. A vůbec, kde vlastně Isabella je, a co ta kniha, už ji dopsala? Já vím, že si vzala volno, ale hovořilo se o týdnů a už to bude skoro čtrnáct dní. Potřebujeme ji tady, zatraceně... jsi s ní ve spojení?"

Phillipe se otočil, pokýval hlavou a vzápětí si potřásl rukou s pomenším asi šedesátiletým mužem v dobře padnoucím tmavomodrém obleku a na chvíli se zahleděl do poněkud otlé tváře s masitým velkým nosem a unavenýma očima.

Ředitel Louvru Gérard Glenn, člověk, který by nasadil vlastní život, aby mohl zachránit jakoukoliv část sbírky v muzeu, kde strávil snad celý život, na svého podřízeného poněkud útrpně pohlédl a popošel ještě blíže k monumentální malbě,

kteřá se před nimi rozprostírala. Jako kdyby se stal náhle součástí oné zobrazené tragédie, i jemu ve tváři proběhla bolestná grimasa podobná té, již malíř vtisknul několik trpčícím mužům na plátně. I on trpěl, ale poněkud z jiného důvodu.

Glenn stál před obrazem, široce rozkročen, s pohledem upřeným na jedno jediné místo, a několik vteřin jen nevěřícně kroutil hlavou. Pokud se dalo hovořit o někom, kdo si zakládá na čistotě svého jména, jež je tak úzce spjato s prací, respektive s posláním, které vykonával, tak o tomto muži to platilo dvojnásobně. Proto jakákoliv, byť sebemenší negativní událost, která se odehrála v těchto historických prostorách, se ho nesmírně dotýkala. Gérard Glenn – člověk nadmíru zodpovědný, přísný a velmi, velmi ctižádostivý, byl hrdý na svou práci, na svůj čistý štít a na svou vlast. Možná trochu patetické, nicméně on na tomto faktu rozhodně nechtěl v nejbližší době nic měnit. Nechtěl. Bohužel kola osudu mnohdy člověk neuřídí, nebo neovlivní.

A ještě něco si přál Glenn, vydržet v čele oné prestižní instituce přes rok a pak... přenechat tuto funkci mladším a odejít s nejvyššími poctami, ale ne na zasloužený odpočinek. I když o tom mezi spolupracovníky nenápadně žertoval. Nechtěl, aby zatím okolí tušilo jeho další plány, jeho další, jak doufal, téměř jistý posun do vyšších pater...

Tento rok mají probíhat komunální volby, to znamená, že bude zvolen i nový starosta a napřesrok se uskuteční volby do parlamentu a jeho strana má velkou šanci na vítězství a pak by scházel už jen malý krůček k sestavení nové vlády a křeslo ministra kultury bylo nesmírně lákavé. Snad se to povede, jenže nesmí ztratit důvěru a prestiž. Žádné aféry, žádná podezření a nejasnosti v jeho práci ani v osobním životě.

Kdyby jen tušil, že si právě přeje něco, co se mu v nejbližších dnech absolutně nesplní. Zatím se ještě snažil být nad věcí. Gérard Glenn se znovu podíval na Agostiniho.

„Byl to nějaký ubožák, vykřikoval, že je taky umělec...Z ulice. Blázen, asi vůbec nevěděl, co pořádně dělá. Dlouho prý stál i před Delacroixem, jeho obraz Sardanapalova smrt je ve vedlejší sále, až poté se přemístil. Vlastně ho nikdo ani pořádně při té akci neviděl, na pár vteřin vypadla elektřina, však víš... provádějí revizi a vždy kolem poledne nastane menší pokles napětí. Světla zablíkala, lidi se zmateně rozhlíželi a pak, až se vše uklidnilo, na obraze skvrna jako pěst a pod ním klečel se sklopenou hlavou muž a kolem něho střepy a cákance nějaké červené barvy. To víš, že pro některé návštěvníky to byl docela šok. V prvním okamžiku si mysleli, že ten muž krvácí, až po chvíli si všimli, že se nejedná o muže, ale o obraz. Ještě prý cosi volal, nebo někoho vzýval: ‚Dábel je skryt pod povrchem...‘ nebo něco podobného, to už zasáhla naše ochranka. Policii pak tvrdil, že ho ten obraz strašně deprimoval a pak sestoupil anděl a řekl mu, ať se vykoupí a své zlé sny zničí. Dostal požehnání a čin vykonal,“ muž hlasitě povzdechl, otřel si kapesníkem zpocený zátylek a pokračoval:

„Musíme před novináři hlavně poukázat na to, že šlo skutečně jen a jen o nešťastnou souhru náhod. Ostatně něco podobného se stalo nedávno i v New Yorku. Vzpomínáš, asi před půl rokem van Goghova Hvězdná noc. Obraz rozřezán

nožem. A nebyl to žádný šílenec, ale profesor teologie. Úděsné, jak mohou některá díla na lidi působit. Ty obrazy jsou tak rozdílné a přitom... van Goghova hrozivě pulzující noční obloha je jako předsíň Dantova pekla, ve kterém se právě ocitnutí zoufalí a polomrtví námořníci našeho Géricaulta...“

Ředitel muzea se po těchto slovech zarazil, uvědomil si, že není třeba odborných výkladů a už vůbec ne před mužem, který stál vedle něho, proto jen pokrčil rameny a opět se zadíval upřeně na plátno.

„Tiskovka je za hodinu... novináři si nás asi podají... tedy mě určitě. Taky mohl ten šílenec pár měsíců počkat. Dobrá, snad je nějak ukočíruji. Už jsi zjistil, Phillipe, co to je za sajrajt a jak to poškodí malbu? Zanechá to stopy? Oprava asi bude dost náročná, budete muset provést nejprve sondy a zkontrolovat vrstvy barev, že? No, negativní reklama je sice taky reklama, ale když si představím, kolika institucím a významným osobám jsme už rozeslali pozvánky, to nemluví o politických, kteří se tady budou chtít před volbami zviditelnit... a ti všichni uvidí jen bílou stěnu, v lepším případě poničený obraz? No, nemám z toho dobrý pocit. Nějak se nám to zvrhlo a vůbec, zdá se mi, že je kolem toho obrazu až příliš rušno. Událost stará dvě stě let. Zajímá dnes někoho tehdejší hrdinství, nebo zbabělost? Asi ano. Je to dobře nebo špatně... ne promiň, vím, že bych se tak možná neměl ptát, ale... dnes je divná doba, cení se kariéra, peníze, styky a roste závist, zloba a podlost...“

Glenn se na chvíli zarazil, byl si vědom, že se pouští do naprosto zbytečných úvah a morální, když se však neozvala žádná reakce, ve svém poněkud skličujícím monologu pokračoval, jako by se chtěl právě teď vyzpovídat:

„Před několika dny mi někdo poslal mail: *I dotek medúzy může zabít*. Znáš ten film s podobným názvem, hrál tam Richard Burton... ty jeho oči, oči ďábla, oči ničitele. Ne, neboj, Phillipe, jsem v pořádku, jen uvažuji nahlas... to zvládneme. Musíme! Tento rok je to pro nás priorita, no, hlavně pro mě.“ Ředitel nejznámějšího muzea na světě se opět poněkud trpce usmál a podíval se na svého kolegu:

„Jsi jeden z mála, Phillipe, který ví o mých plánech, nemohu si dovolit v posledním roce nějaký větší průšvih. Víš dobře sám, že se mně jen tak tak podařilo vysvětlit veřejnosti ony personální změny, kterým předcházely tvoje poněkud dětinské spory s Paulem Mitchelem. Et in Arcadia Ego, celý rok jste se dohadovali nad správností restaurace Poussinova obrazu. Neskutečně kolik špíny jste na sebe vylili. Jo mimochodem, včera mně Mitchel volal, ale ptal se jen, zda budeš společně s Isabellou restaurovat Géricaultův obraz. Nic víc, nic míň. Nemluvil jsi s ním? Zřejmě se stále cítí velmi ukřivděn.“

Ředitel muzea si jen protřel unavený obličej, poodstoupil od plátna několik kroků a poté poněkud tlumeně dodal: „Ale já se musel rozhodnout... nemohl jsem dopustit, aby naši dva nejlepší restaurátoři svými spory vrhali negativní světlo na chod celé této posvátné budovy. Ach jo. Myslel jsem, že špatné události tímto jsou pro letošek vyčerpány. Evidentně ne!“ Poté už jen tiše zašeptal:

„Prosím, Phillipe, pokuste se... veškeré přesčasy vám samozřejmě budu hradit. Obraz musíme vystavit v plné kráse a přidat navíc onu knihu. Ten příběh, který tak úzce souvisí s tou tragédií, kterou se pokusil Géricault zachytit, uchvátí celou zemi,

věř mi, vím, o čem mluvím.“

Oba muži se znovu zadívali na plátno, jež se rozpínalo před nimi. Zvláště na místo, kde se ve stínu roztrhané plachty nacházelo několik postav, z nichž jedna ukazovala na vzdálený bod na rozbouřeném moři, jenž vypadal jako přibližující se loď. Vyčerpané, vyděšené tváře trosečníků s nepatrnou nadějí v oku, která se právě vztahovala k onomu gestu, bohužel částečně překrývalo několik větších tmavě červených skvrn, na které s malým přerušením navazovaly další, jež se evidentně postupně slily v nevzhlednou linku, která se nemilosrdně zaryla do několika expresivně namalovaných pobledlých tváří a zmrzačených těl, aby se posléze téměř dotkla spodního okraje pozlaceného rámu. Celý tvar oněch děsivě devastujících krvavých skvrn přesně kopíroval brutální pohyb muže, který před několika dny obraz poničil. Noční můra pro každého pracovníka muzea a největší pro ředitele.

„Uděláme vše, co je v našich silách, Gerarde, ale nevím, zatím jsem provedl jen orientační analýzu té barvy, kterou ten blázen použil. Zdá se, že se jedná o nějakou směs, domnívám se, že by nemělo dojít k proniknutí do spodních vrstev olejové malby. Ale i tak bude zřejmě velmi obtížné a zdlouhavé zaschlé skvrny odstranit. Ale je tu velká naděje, něco podobného jsme nedávno prováděli, ale o tom víš nejlépe sám. Naposledy v našem sesterském muzeu d'Orsay, obraz Gustave Courbета Počátek světa. To byl tedy skutečně zážitek, Isabella se tehdy velmi zdráhala, ale nakonec to byla právě ona, která po půl roce intenzivní práce velmi pomohla dílo přivést k životu. Tehdy šlo o skvrnu, která zasáhla téměř celou jednu třetinu plátna.“

Oba muži se na sebe podívali a nebylo těžké zaznamenat na jejich tvářích lehký úsměv. Obraz Počátek světa asi nikoho nenechá úplně chladným, patří bezesporu mezi nejvíce zavrhaná, proklínaná, ale zároveň i obdivovaná díla. Rozhodně však není vhodný pro puritánské povahy.

„Od pondělí už na Voru Medúzy budeme intenzivně pracovat. Neslibuji, ale pokusíme se, abychom termín vernisáže dodrželi. A když ne... myslíš, že kvůli tomu přestane svítit slunce? A ty přestaneš dýchat? Mimořádně obraz je jinak velmi zachovalý, takže naše pozornost se soustředí hlavně na to... současné poškození.“

Phillipe Agostini se na chvíli odmlčel a pak uchopil jemně ředitele za rameno:

„Dělá mi starost Isabella. Několikrát jsem jí volal, psal, ale nic... nereaguje. Tedy... až na zprávu, že přijede později. Prý ještě musí dopsat pár vět a udělat nějakou korekci v té své nové knížce... a pak si chce odpočinout. Víš, že si občas vyrazí do přírody, vyčistit si hlavu. Slézat kopce nahoru dolů... nahoru dolů... taky mě párkrát lákala... marně. Divné je, že nikdy před tím zprávy neposílala, vždy zavolala, kde se nachází, kdy přijede a tak podobně. Nelíbí se mi to. No, asi ji ještě málo znám.“

Gérard Glenn se podíval na Phillipa tak zoufale nešťastným pohledem, že ten jen tiše dodal:

„No nic, řediteli, nech to být, to bude dobrý, vše se v nejbližší době určitě vysvětlí, asi má nějaké problémy s telefonem... to se někdy stává.“ Původně chtěl

řící, že Isabella je někdy jak neřízená střela, u které se však nakonec vždy ukáže, že její jakákoliv, byť bláznivá akce, má rozumový, či logický základ, ale nakonec jen několikrát zopakoval, že to bude dobré. Neměl bohužel pravdu, ale to ještě netušil.

4

Tiskovka probíhala přesně ve stylu, jaký si ředitel Louvru Gérard Glenn nepřál. „Jak je možné, pane řediteli, že jeden z nejvzácnějších obrazů je tak špatně chráněn?“

„Jak jsou zabezpečeny ostatní skvosty muzea? Ještě nedávno jste tvrdil, že ochrana objektů je vaší prioritou, ale asi tomu tak není. Co hodláte podniknout?“

„To může kdejaký vyšinutý jedinec znehodnotit dílo nedozírné ceny?“

„Prý nějakou dobu nefungovaly kamery a byl výpadek proudu. To nemáte náhradní zdroj?“

„Některé obrazy máte chráněné sklem nebo jiným zabezpečením, a některé ne! Ač jsou i tyto velmi vzácné. Kdo o tom rozhoduje? Vy?“

„Jak dlouho potrvá restaurace poškozeného obrazu?“

„Kdo se bude podílet na jeho obnově? Phillippe Agostini? Nebo si pozvete odborníky z ciziny?“

„Co je pravdy na tom, že výpověď, kterou jste nedávno dal Paulu Mitchelovi, ani tak nesouvisela s jeho rozdílnými názory na pracovní postupy, které se údajně neshodovaly s vaší představou, ale větší roli v tom hrála vzájemná averze mezi ním a Phillipem Agostinim? Na jeho místo přešla Isabella Audranová. Jistě respektovaná odbornice a spisovatelka, ale může ho plně nahradit? Přece jen Paul Mitchel patřil mezi nejuznávanějšího znalce na francouzský romantismus. A jako restaurátor pracoval ve vašem týmu téměř deset let. Zrovna teď by se vám jeho zkušenosti velmi hodily. Požádáte ho o pomoc?“

„Říká se, že to byl právě Agostini, jenž si prosadil na místo svého zástupce Isabellu Audranovou, tedy svou milenku... pardon... partnerku. Nezdá se vám to vše poněkud amorální? A to nehovořím jen o jejich nerovném vztahu?“

„A dopsala už Audranová knihu, v níž detailně popisuje celý pravdivý příběh, podle kterého před dvěma sty lety maloval Géricault onen obraz?“

„A pokud ano, bude součástí oné velké akce, kterou chystáte k dvoustému výročí vzniku obrazu? Podaří se do té doby zrestaurovat Vor Medúzy? Zbývájí necelé dva měsíce. Nestálo by za to celou akci raději odložit?“

„Kniha prý obsahuje docela šokující informace. Odkrývá autorka nějaká nová neznámá fakta...? Proč je kolem té knihy tolik tajností? Dříve tomu tak nikdy nebylo.“

„Co je pravdy na tom, že nevíte, kde se nachází Isabella Audranová? Proč s nikým nechce komunikovat? Stalo se jí snad něco?“

„Budete kandidovat na ředitele muzea i v příštím období? A když ne, jaké máte plány?“ ...

Téměř celou půlhodinu se snažil Gérard Glenn s klidným výrazem odpovídat na nesčetné, většinou velmi vyzývavé otázky novinářů a po celou tuto dobu se bránil tomu, aby jakkoliv na jeho tváři převládlo zděšení, které ho postupně začalo opanovávat. Když se už zdálo, že jeho psychika je na hranici možného, uslyšel svůj hlas, jak rozhodně, ale přitom naléhavě říká:

„Vážení, mějte prosím strpení. Víte dobře, že se vám snažím vyjít maximálně vstříc. Věřte, že mě ona událost zasáhla nejvíce, jak mohla a nevylučuji, že vyvodím i osobní zodpovědnost, ale nyní je vše ještě v šetření ale... chci vás ubezpečit, že uděláme všechno, co je v našich silách, abychom termín oslav dodrželi, a co se týká personálních věcí, není třeba za nimi hledat nic podezřelého. Lidé odcházejí a přicházejí, zamilovávají se a rozcházejí... někdy je to ku prospěchu a jindy..., prosím, počkejme nějakou dobu s hodnocením. Věřte, že si velmi vážím všech lidí, kteří mají nejen talent, ale i touhu něco dokázat. Jen prosím, vážení, nehledejte senzaci tam, kde není. Věci nejsou nikdy úplně dokonalé a i lidé jsou tvorové chybující. Bohužel a někdy i bohudík. Jak říká klasik – člověk se musí snažit o dokonalost, ale nikdy nebude dokonalý, to by nebyl už člověkem. Omlouvám se za tyto fráze a věřím, že vše pochopíte, a rád se s vámi opět potkám a doufám, že se budete tvářit mnohem optimističtěji... vlastně budeme. Ještě jednou podotýkám, že se budeme snažit, aby všechny naplánované akce v tomto roce úspěšně proběhly a uspokojily nejen vás, ale především co nejširší veřejnost. Pokud ovšem nezasáhne nějaká... vyšší moc. Nyní mne prosím omluvte... Děkuji.“

Teprve když se Glenn posadil ve své kanceláři do černého koženého křesla, ucítil, jak se mu lepší košile na propocené tělo a na spánku registroval zběsile stepující tep srdce. Musel si povolit kravatu a rozepnout pár knoflíků. Ani nechápal, jak mohl tak dlouho a tak trpělivě snášet dotěrné a většinou velmi osobní otázky novinářů. Vlastně až nyní si naplno uvědomil, že za poslední měsíce se skutečně událo v jeho blízkosti několik nestandardních věcí, které nevzbudily zrovna nadšení v nejbližším okolí a zasáhly logicky i jeho, neboť jako ředitel muzea byl za ně přinejmenším odpovědný. Ba dokonce se vyskytly i hlasy, že už není schopen vykonávat tak náročnou funkci, nestačí prý průběžně aplikovat nové technické poznatky a oživovat jimi poněkud zastaralý chod celé galerie. Vybírá si jen spolupracovníky, kteří ho nijak nekritizují a podporují jeho poněkud archaické vedení. Nesmysl! Gérard Glenn se jen usmál. Byl naprosto přesvědčen, že veškeré změny, které provedl, zhodnotí čas a v krátkém horizontu se ukáže, že jeho rozhodnutí byla správná a užitečná. Ano, o tom byl přesvědčen ještě před několika dny. Teď ale...

Ač to nemíval ve zvyku, sáhl do spodní přihrádky stolu a nalil si pořádnou dávku skotské whisky. V hlavě mu znovu rezonovala věta, kterou před pár minutami vyslovil... Pokud ovšem nezasáhne vyšší moc...

„Klid, všechno bude OK,“ ani si neuvědomil, že mluví nahlas. Znovu se napil a

pomalou převaloval alkohol v ústech, cítil na jazyku tu neopakovatelnou chuť, tu specifickou hořkost, jejíž původ nedokázal jako občasný konzument bohužel pojmenovat. Možná i proto přivřel oči, aby jeho chuťové pohárky ještě více vychutnaly onen nápoj a jeho mozek mohl rozeznat alespoň některé ingredience, ale najednou... Muž prudce odložil sklenici a celá jeho horní polovina těla se napřímila. Pak vstal a pomalu s očima upřenýma na jedno jediné místo došel až k protější malé mahagonové skříňce.

Uvnitř se nacházelo několik šanonů a knih a na horní lesklé desce měl vystavené zmenšené reprodukce svých oblíbených malířů – Vermeera a Velázquez. Zvláště Velázquezovu cudnou Venuši přímo zbožňoval, naproti tomu nic ho tak neuklidnilo jako pohled na Vermeerovy scény z každodenního života prostoupené zvláštním jasem a atmosférou věčnosti. Jenže teď se s široce otevřenýma očima nechápavě díval na jiné dva obrazy. Tak naprosto rozdílné. Mrtvá Ofélie Johna Millaise a drasticky zdeformovaná tvář papeže Inocenta X. od Francisca Bacona. Glenn nechápal, jen zkoprněle sledoval ony dvě reprodukce, které se tyčily v původních stojácích na lesklé dřevěné ploše skříňe. Jeho pohled však ještě více strnul, když se pozorně zadíval na tvář utonulé Ofélie: proboha, vždyť má podobu Isabelle Audranové! Co to má znamenat! Nějaký žert? Oči mu přelétly na druhý obraz. Nechtěl provokovat svou fantazii, zavřel oči a prudce odvrátil hlavu. Jenže mozek už stačil vše vyhodnotit a nemilosrdně poslal správu. Výrazné brýle, masitý obličej, ostrý nos, vysoké čelo! Kdyby celou tvář poněkud nedefinovala děšivě otevřená ústa, která snad evokovala veškerou hrůzu světa, musel by uznat, že ta podoba je až neskutečná. Jen tak bezděčně jeho zrak přelétl po zasklené vitríně, která stála naproti. V odrazu skla zahlédl svůj vyděšený obličej s orlím nosem, jen ta ústa nebyla tak doširoka rozevřena. To není možné! Gérard Glenn nevěřícně zavrtěl hlavou, odložil brýle a promnul si několikrát unavené oči a pohlédla tvář. Je to sen... sen... vše se mu jen zdá... musí si odpočinout. Musí... ani nestačil pořádně nabrat dech, mozek jako by mu na chvíli vypověděl službu, jen srdce začínalo znovu nabírat na obrátkách. A když se ozvalo pronikavé zazvonění telefonu, ucítil jen ostré píchnutí na hrudi. Rychle přiskočil ke stolu a zdvihl sluchátko. Nic se nedělo. Ticho.

„Haló, kdo volá? Kdo je tam? Haló...“

Už chtěl telefon položit, cítil, jak se začíná propadat do nějaké temnoty, po zádech mu stékaly čirůčky potu. Najednou se ve sluchátku ozval poněkud zastřený hlas:

„Jak se vám líbí nová výzdoba, pane řediteli? Zajímavé, vidíte a ta podoba... neskutečné... Mimochodem, určitě je vám známo, odkud čerpal Francisco Bacon inspiraci. Váš oblíbený Velázquez a jeho geniální portrét papeže... jistě Bacon použil poněkud expresivní vyjádření, ale musíte uznat, že určité rysy zůstaly a co víc... můžete přemýšlet a dohadovat se, co je příčinou tak děšivého výrazu. Strach, bolest, úzkost, deprese... možná. Ostatně vy máte rád příběhy, které obrazy vyprávějí, vidíte? Stejně tak jako vaši spolupracovníci.“

„Kdo jste, co chcete, co to má znamenat? Jsi to ty Paule! Zbláznil ses? Co je to za legrácky?“

„Neřekl bych, že byste se měl v tomto okamžiku popadat za břicho. Naopak, dívejte se a přemýšlejte.“

„O čem, co po mě chcete! Volám policii.“

„Říkal jsem přemýšlet, ne panikařit! Před několika dny jste obdržel stručný, ale naprosto jasný vzkaz. Jen jedna jediná

věta, neříkejte, že jste zapomněl. Tak ji znova připomenu – *I dotek medúzy může i zabít...* Tak přemýšlejte, Gérarde, a zvažte každý další krok. Neoživujte mrtvé a neslibujte nemožné. Nemuselo by to dobře dopadnout. Žádná policie, žádné svěřování... copak chcete, aby ta vaše nadaná a tolik ambiciózní slečna se stala onou nešťastnou Ofélií, nebo aby se tvář samotného ředitele ještě více přiblížila bolestné grimase, na niž se právě díváte? Ta podoba je neskutečná... vidíte? Jako byste to byl vy sám... mylím se snad, pane řediteli, nebo snad, pane ministře? Podoba, to je to, oč tu běží. Přemýšlejte a neoživujte mrtvé.“

Gérard Glenn nebyl schopen jakkoli reagovat, jen zrychleně dýchal, díval se strnule před sebe a čekal, připadal si jako odsouzenec, jenž tiše se skloněnou hlavou očekává konečný verdikt soudu. Netrvalo to dlouho. Temný tajemný hlas pomalu a zřetelně artikuloval znovu několik vět a každá z nich se jako liána ovinula kolem hrudi muže, jenž ještě před několika dny překypoval optimismem a plánoval skvělou budoucnost.

Neoživujte mrtvé!

A ticho. Dusivé a vražedné.

Co to znamená? Proboha! Dotek medúzy... Musím sehnat Isabellu Audranovou! Hned!

5

Celé tři dni trvalo, než se podařilo přemístit poškozený obraz do levého křídla paláce Louvru, ve kterém měl Phillipe Agostini a jeho spolupracovníci restaurátorské dílny. Místnosti se nacházely o jedno patro níže než poškozený originál, na úplném kraji celého komplexu. Obraz Vor Medúzy svými rozměry 5 krát 7 metrů byl poněkud atypický, a protože bylo známo, že při posledním stěhování, kdy obraz zůstal v rámu, nastaly obrovské problémy, které vyústily téměř ve znehodnocení části obrazu, rozhodlo se, že plátno bude sundáno z rámu, svinuto a namotáno na speciální dřevěný válec a poté přeneseno na určené místo. Tento způsob přepravy se u velkých pláten používal poměrně často, proto nenastaly téměř žádné komplikace a plátno mohlo být během několika hodin znovu napnuto tak, aby mohla proběhnout dokonalá obnova. Místnosti, ve kterých se nacházely restaurátorské dílny, měly nejmodernější vybavení a mohly se v nich uskutečnit i ty nejnáročnější renovace prakticky jakéhokoliv díla, které se nacházelo v některém ze sedmi oddělení muzea. Prostor ateliéru dostatečně umožňoval znalcům a konzervátorům věnovat se na vysoké úrovni své práci.

Určitě tomu prospěla i nová vize, kterou nedávno prosadilo vedení muzea na ministerstvu. Šlo o to, aby za každé oddělení muzea odpovídala určitá skupina odborníků vedená svým správcem, kterého určil ředitel muzea. Správce si poté mohl vybrat, popřípadě navrhnout odborníky do svého týmu. Neobešlo se to úplně bez emocí, neboť někteří pracovníci těžce nesli, že nebyli zvoleni jako správci a jiné zase mrzelo, že si jich ten či onen správce nevybral do své skupiny. Je nelehké zavděčit se všem, přednost dostali ti nejlepší. Někdo zůstal, někdo odešel. Nejvíce se právě ony změny dotkly dlouholetého a ambiciózního Paula Mitchela. Od té doby však už uplynulo několik měsíců a na spory a roztržky se postupně zapomínalo, ale stačilo pár dní...

Konečně se mohl v klidu Phillipe Agostini a jeho tým naplno věnovat obnově jednoho z nejprestižnějších děl muzea. Obraz Vor Medúzy se musel každému okamžitě vrátit do paměti. A pokud si mohl člověk z bezprostřední blízkosti tak říkajíc sáhnout přímo na tep malby, vnímat linie a perspektivu, žasnout nad geniálním rozložením barev, sledovat propracovanost výrazů tváří a postav, obdivovat se tahům štětce, studovat rembrandtovský šerosvit, a pokud pozorovatel znal i kontroverzní příběh, který vznik obrazu provázal, tak si mohl být jistý, že i po odvrácení zraku jeho smysly ještě chvíli nebudou schopny vnímat současnost. Pro Phillipa Agostiniho to platilo dvojnásob. A navíc... jeho mysl jako hejno černých vran postupně zatemňoval vše ubíjející fakt, který ho začínal strhávat z vysokého skalnatého útesu a on chvílemi zahlédl pod sebou jen hlubokou propast. Nechápal, odkud se ten pocit bere: Proboha! Co se to děje? Několikrát se přistihl, jak jeho oči jen netečně civí do prázdna a mysl se ocitá ve vzduchoprázdnu. Musí se soustředit. Musí!

Znovu a znovu se díval na obrazovku počítače, chtěl si jen potvrdit svoje závěry, které se týkaly analýzy skvrn, jež tolik hyzdily historickou malbu. Stačil jen malý vzorek nevzhledné hmoty, kterou před několika dny opatrně skalpelem odebral ze spodního okraje plátna a částečně i z rámu a tu pak po určité úpravě vložit do elektronového mikroskopu. Vlastně si už byl docela jist druhem barvy, když onen vzorek studoval obyčejným optickým mikroskopem, ale přece jen se nikdy nemohl nabažít podívané, kterou mu poskytla nejmodernější technika.

Ale po chvíli opět musel svůj výzkum přerušit. Tentokrát však jeho pohled zaujal zcela konkrétní cíl. Díval se na nevelikou fotografii ve zlatém rámečku, kterou měl postavenou na pracovním stole. Byl na ni zobrazen s mladou štíhlou ženou chlapeckého výrazu, která se mu opírala o rameno. Pravidelný, poněkud podlouhlý obličej lemovaly nezvykle rovně sčesané plavé vlasy, které se zlehka dotýkaly ramen. Legračně vyšpulené rty a doširoka otevřené dychtivé oči dodávaly výrazu tváře poněkud laškovný až erotický podtext, ale pravda byla poněkud prozaičtější. O Isabelle Audranové, jež byla onou ženou, která se k němu tak důvěrně tiskla, se mohlo s trochou nadsázky říci, že je přesně typem dívky, u které občas emoce ovládnou mysl. A člověk někdy nabyl mylný dojem, že snad za to může určitá nevyspělost a nejistota. Jenže opak byl pravdou. Za onou poněkud roztomile roztržitou povahou se skrývala vysoká inteligence a jasný životní cíl.

Phillipe se seznámil s Isabellou asi před pěti lety. Tehdy byla jeho žačkou na

Národní vysoké škole krásných umění v Paříži, kde vedl oddělení dějin výtvarného umění se zaměřením na antiku. Tato prestižní speciální škola malířství, sochařství a architektury, jež byla založena již v roce 1797, sdružovala nejnadanější studenty z celého světa. A pokud tito úspěšně absolvovali celý pětiletý cyklus, získali titul magistr umění. Specifikou studia byl fakt, že ve čtvrtém ročníku museli studenti absolvovat několikaměsíční povinnou praxi v galerii nebo v muzeu, popřípadě u významného umělce. A Isabella Audranová si jednoznačně zvolila právě Phillipa Agostiniho a tím pádem se stala na několik měsíců jedním z členů jeho skupiny, která se starala o restaurování uměleckých sbírek v jednom z nejznámějších muzeí světa – Louvru.

Zpočátku nic nenasvědčovalo tomu, že by vztah tehdy šestadvacetileté mladé ženy k mnohem staršímu kolegovi přerostl v něco vážnějšího, ba naopak. Phillipovi, a nejen jemu, vadil příliš neuspořádaný, těkající způsob života, který Isabella vedla. Jako by nebyla schopna chvíli postát na jednom místě, zabývala se spoustou věcí a téměř neustále řešila množství otázek, jež se sice její profese dotýkaly, ale mnohdy jen okrajově, zdálo se, že tato její roztržitost a nestálost byla pouze reflexí na její poněkud hektický a na první pohled příliš bohémský život. Často tak vedla nekonečné dialog o problémech současné společnosti, aby se tyto vzápětí umně snažila začlenit do kontextu doby minulé, a naopak. Gotika, středověk, renesance... všude se snažila nalézat spojitosti, symboly, záhady, mýty, fakta. Byla to určitá posedlost, která bohužel ne všem vyhovovala.

Ano, pro mnohé se stávala spíše přítěží, buřičem... osobou, která pohrdá autoritami a vyzdvihuje jen svou pravdu. Co na tom, že pravda má mnoho podob a mnohdy je těžké ji správně vyskloňovat. Phillipe Agostini dlouho nevěřil, že ta roztěkaná, neuspořádaná bytost, která s ním vedla sáhodlouhé polemiky, by mohla jednoho dne provádět tak zodpovědnou práci, jakou je obnova světově proslulých pokladů, ať už se jednalo o obrazy, sochy či jiné umělecké předměty. Nedokázal si představit Isabellu Audranovou, jak hodiny, dny a měsíce veškerou svou překypující energii utlumí, jen aby se mohla věnovat naplno jedné jediné zakázce. A přece se tak stalo. Ale chvíli mu trvalo, než nabyl zcela dojmu, že se v ní zpočátku naprosto mylí. Stačilo tak málo, jen ve vhodnou chvíli poodkrýt kousek zdánlivě neproniknutelné divadelní masky a nechat dopadnou sluneční paprsky na onu líbeznou tvář, kterou jako by zlý čaroděj chtěl pokrýt temným stínem.

Phillipe Agostini a jeho spolupracovníci se samozřejmě nepodíleli jen na restauraci památek v muzeu, ale pokud to čas i okolnosti dovolily, vyjížděli do různých míst. A právě při náročné restauraci Tintorettovy fresky na kůru Santa Maria dell'Orto v Benátkách měl Phillipe nepřijemný úraz, když vlastní nepozorností nešťastně upadl z lešení, které se tyčilo kolem stěn kaple, kde se nacházela ona malba. Lehký otřes mozku, pohmožděný kotník a pochroumaná ruka. Pád asi z pěti metrů na první pohled vypadal děsivě, ale nakonec následky nebyly tak katastrofální. Hlavně díky včasnému zákroku Isabelly, která se stala jedinou svědkyní, kromě kněze, jenž ovšem byl z celé události tak překvapený a zmatený, že jen pobíhal kolem zraněného se sepnutýma rukama a volal o pomoc.

Po pádu na kamennou zem kaple Phillipe na chvíli ztratil vědomí a Isabella

neváhala ani na okamžik a začala ho ihned oživovat. Mezitím volala na kněze, ať telefonuje do nemocnice. Asi patnáct minut trvalo, než sanitka přijela. To už byl Agostini naštěstí při vědomí a kupodivu si téměř vše vybavoval. Tedy všechno... kromě onoho pádu a následných minut. O tom, že mu vlastně Isabella zachránila život, se dozvěděl zcela náhodou až několik dní poté. Když však tehdy otevřel oči, dívala se na něho s takovým soucitem, který se evidentně prolínal s rezonujícím strachem, že se musel usmát. Začal pomalu cítit bolest, ale snažil se ji potlačit, mozek mu kupodivu v tu chvíli pracoval na plné obrátky. Až ho to samého zaskočilo. Slyšel jasně tlukot svého srdce a ještě něco... tichý, uklidňující ženský hlas:

„Bude to dobré... nehýbejte se, prosím, pane profesore, doktoři jsou už na cestě.“

Bylo to zvláštní, ta oduševnělá tvář s hlubokýma očima rámovaná jemnými zlatými vlasy, které se chvěly jako horská bystřina, s jejímiž praménky dováděly sluneční paprsky, mu připomněla starostlivý pohled jeho matky, která se vždy tolik vylekala, když ztropil nějakou lumpárnu. Phillipe na chvíli zavřel oči, ale pak jako by si uvědomil, co se vlastně stalo a kde se to stalo. Podíval se na mladou ženu a tiše řekl:

„Isabello... teď mě prosím, poslouchejte. Vypadá to, že tu... práci v termínu už nestihneme. Nedá se nic dělat. Pokusím se sice, abych...“ muž se snažil zvednout pravou ruku, ale jen záupěl bolestí.

„Asi to nepůjde... je to docela pech. Má kolem toho být velká sláva. No... asi jsem se něčím provinil... a vyšší moc rozhodla... René se asi tak brzo nevrátí... i kdyby... to už nemůže stihnout. Závěrečná barevná korekce posledního dílu fresky... to je tak ještě měsíc práce... plus mínus. Akorát by to vyšlo... jsem to ale nešika... možná už jsem starej... má prý přijet sám kardinál... no, bude ostuda... ale přežijeme to.“ Zraněný muž se zadíval na svou žačku, usmál se a trochu zastřeným hlasem pokračoval:

„Proveďte jen separaci... nic víc a pak... se vraťte domů, prosím, Isabello... to bude dobrý, zvládneme to,“ a po krátké pauze ještě dodal, „budu se muset více modlit...“

Z úst se pak již jen ozvalo zasténání, činnost mozku začínala být stále zmatenější, věty se převalovaly a jejich pohyb se zrychloval, Phillipe měl pocit, že do sebe začaly navzájem narážet, zavřel oči, chtěl přemoci ony tupé nárazy a stále intenzivnější zvuky. Marně. Někam se propadal, prsty mu klouzaly po vlhké stěně, chtěl se zachytit. Nešlo to. S obrovskou námahou znovu otevřel oči. Ta tvář... kde ji už viděl? Nemohl si vzpomenout. Dopadl na úplné dno. A proboha, co je to za hluk? Praskne mu hlava! Šedivé kamenné kvádry kostela odrážely chvatné kroky a hlasy doktorů.

6

Čtrnáct dní trvalo, než se mohl Phillipe konečně alespoň postavit na nohy a s pomocí berle udělat pár kroků. A dalších několik dní, než se stal trochu soběstačný. Zlomená klíční kost, vymknutý kotník, naražené rameno, otřes mozku a zlomené žebro. I když se chtěl co nejdříve vrátit do Paříže, doktoři mu jeho návrat rozmluvili. Především onen otřes mozku způsobil, že v renesančním městě plném gondol a kyprých žen pobyl o několik dnů déle, než si představoval. Hned jak se jeho stav zlepšil, vyjednával se převoz domů, kde měla několik týdnů probíhat následná rehabilitace. Ještě před tím ho ale čekal další nemalý šok.

Asi po třech týdnech se najednou ozval telefon. Volal ředitel muzea v Louvru a jeho přímý nadřízený Gérard Glenn. Vlastně v prvním okamžiku nechtěl vůbec reagovat, vše již komentoval a zhodnotil v prvních dnech po úrazu... co dodat? Glenn měl všechny potřebné informace... stal se prostě malér. A odpovídat na věty, které se sice budou tvářit přívětivě, ale jejichž kritický podtext zcela jistě Phillipovi připomene, jak se celá situace v důsledku jeho neopatrnosti zkomplikovala, ho vůbec nelákalo. Zcela jasně si uvědomoval, jaká negativa zřejmě vzniknou následkem jeho nešťastného pádu, ono nešlo ani o úraz jako takový, to se občas

stává, ale tím, že nebyl ani on, ani jeho nadřízený schopen zajistit adekvátní náhradu, která by dokončila v avizovaném termínu restauraci tak významného díla, jakým bezesporu Tintorettovy fresky jsou. Vše ještě ztížil fakt, že termín se už jednou měnil, příčinou se stala neshoda mezi ním a jeho tehdejší kolegou Paulem Mitchelem, který odmítal zvolenou metodu restaurace. Nebyl plně přesvědčen o její správnosti, a proto se nechtěl nadále obnovy kaple účastnit. Spor řešilo vedení muzea a to nakonec rozhodlo, že bude až do vyřešení problému restaurace fresky pozastavena. Už tehdy hrozil velký skandál, ale nakonec se podařilo vše urovnat, ale stíny zůstaly. Vztah mezi Mitchelem a Agostinim byl navždy narušen. Po určité době Phillipe prosadil svou metodu a s novými spolupracovníky pokračoval na restauraci a nejen to, slíbil, že nový termín, který korespondoval s významným výročím vzniku tohoto díla, bezesbýtku dodrží.

I z tohoto důvodu se práce protáhly na téměř rok, zbývala poslední asi 1/5 obrazu. Bohužel. Termín se opět nepodaří dodržet. Co bude následovat? Ztráta důvěry, méně zakázek, negativní hodnocení u odborné veřejnosti, ale hlavně velká ostuda. Jak vysvětlit nejvyšším církevním hodnostářům, a nejen jim, že jeho tým není na takové úrovni, aby dokončil tak reprezentativní zakázku.

Koho bude zajímat, že jeho asistentovi praskl žaludeční vřed uprostřed práce, že omítka, na kterou se malovalo, na několika místech ztrácela homogennost a docházelo ke drobení, a to v mnohem větší míře, než se předpokládalo při analýze. A koho bude zajímat, že sluneční paprsky, jež propouštělo nevhodné vitrážové okno na protější stěně, téměř vymazaly část fresky a malba a kontury se staly takřka nerozeznatelnými. Přesto Phillipe stále věřil, že zvládnou dokončit práci v termínu. Ne! Nezvádnou.

Sotva stiskl tlačítko na mobilu, ozval se nejprve poněkud nepřijemný hlas jeho šéfa:

„Co tam proboha vyvádíte, Phillipe? Nedávno dostanu zprávu, že ses téměř přizabil, zakázka padla, termín obnovy fresky v nedohlednu. Ostuda pro celé naše muzeum. Budiž... stalo se. Proč se tak stalo, o tom si ještě popovídáme. Ale... najednou mi chodí gratulace, obdivné reference a poděkování za perfektní práci na obnově Tintorettovy fresky. Dnes mám email zaplněn jen samými pochvalami, jak mi to vysvětlíš? S pochroumaným tělem jsi dokončil tu zakázku? Sakra, chlape, to je na metál! Vždyť jsi ale říkal, že nemůžeš hýbat rukama... a neudržíš ani štětec... Fakt, stal se zázrak? A kde jsi teď... v tom kostele?“

Phillipe, zpočátku ani moc nevnímal, až od okamžiku, kdy začal na něho Glenn pět chvátů, ho rázně zarazil:

„Počkej, zadrž... obnova fresky je dokončena? Kompletně?“

„Jasně, úplně kompletně a všichni jsou z ní pať. Co je, ty o tom nic nevíš?“

„René už je zdrav? Už je po operaci?“

„René Micklef? Ano, už je zdrav, dnes nastoupil do práce. Posílám ho za tebou, ať ti pomůže s návratem, tedy, jestli vůbec potřebuješ pomoc, když už jsi tolik fit, že můžeš pracovat i se zlomenými kostmi. Stejně tomu vůbec nerozumím. A co ta studentka... Isabella, volal jsem jí několikrát a nebere telefon, udělej s tím něco, to není vůbec profesionální. Asi jsme ji vůbec neměli přijímat. No, snad se brzy

uvidíme... máš, co vysvětlovat, Phillipe! Slyšíš mě?"

Muž, který chvějící se ovázanou rukou držel telefon, slyšel, ale jako by nechápal. „René je fit... ode dneška? Aha, dobrá, čekám na něho, ať přijede co nejdříve... do nemocnice... pak ti vše vysvětlím.“ Phillipe položil telefon, ale ještě dlouho dobu pozoroval bílou nemocniční stěnu, která jako by ho zcela obklopila.

Když ho příštího dne ošetřující doktor propouštěl z nemocnice, řekl jen:

„Jsem velice rád, že už je vám lépe, mohlo to dopadnout úplně jinak. Poděkujte své záchránkyni. Věřte mi, rozhodovaly minuty... přeji vám hodně zdraví, pane Agostini, a hodně podobných obětavých spolupracovníků... nebo přátel?"

„Teď ne, René, nejprve navštívíme náš kostel... jen mě, prosím tě, hlídej, ať nespadnu náhodou do té špinavé vody. I když... možná bych se úplně probral... hlava mi může prasknout.“ To byla první slova, která řekl Phillipe svému spolupracovníkovi, když se s ním přivítal a když spolu nastoupili na poněkud vratkou gondolu.

Za necelé dvě hodiny už oba muži stáli v kostele Santa Maria dell'Orto a s pusou otevřenou zírali na kompletně dokončenou restauraci Tintorettovy fresky. Phillipe se opíral o hole v poněkud nepřírozeném předklonu a jen několikrát zopakoval:

„To není možné... to není možné...“ Musel se dobelhat co nejbliže ke stěně a poté ještě, s pomocí Reného, opatrně vylézt na kůr, aby mohl, co nejdělněji studovat rozsáhlou malbu, jež zabírala plochu přibližně 10 krát 5 metrů nad majestátními varhanami, jejichž lesklé zinkoolověné píšťaly se vypínaly a jiskřily jako plamen štíhlé svíce, který toužil ozářit každý tmavý kout.

Phillipe Agostini stál s hlavou hluboce zakloněnou. Neskutečné! Nad ním se rozprostírala freska s biblickým výjevem a zářila novotou a čistotou. Každý tah štětce, jenž nanasle krůpěj korekční barvy, která zakryla množství plošek neutrálního separačního roztoku, jenž měl za úkol zpevnit většinou vápenný podklad, a každá nová kapka, nebo obrys, který zvýraznil nebo jen oživil mizející krásu, měl přesný odstín a naprosto precizní techniku. Grandiózní! Tintorettova freska po půl století znovu ožila, jako by právě teď jeden z největších renesančních malířů odložil štětec.

„Taky jsem neměla moc času na modlení, snad mě to všemohoucí odpustí... a nejen on.“ Oba muži, kteří stáli na kůru, se v němém úžasu pomalu otočili. Isabella Audranová se opírala o mramorový sloup v zadní části kaple, vlasy volně rozpuštěné, oči unavené a ve tváři zvláštní jakoby provinilý výraz. Takový u ní Phillipe ještě nikdy neviděl. Nyní jen zakroutil hlavou, hledal marně slova a nakonec jen řekl:

„Sbalte se, kolegyně, letíme domů.“

Když pomalu odcházeli z chrámu, potkal mladého kněze, jen kývl hlavou, stále se zatím snažil marně uchopit a pevně svázat ony překotné události, které tak divoce vlály v silném větru.

„Byl tu anděl.“ Agostini se zastavil a podíval se na kněze.

„Prosím?"

„Ta žena... to je váš anděl. Vznášela se několik dní nad kůrem, dnem i nocí... jen křídla jí chyběla. Nebo... jsem je neviděl. Máte dobrou žákyni, mistře, velmi dobrou. Děkujeme a... a pozdravujte svého anděla.“

Jeden z nejzkušenějších restaurátorů stále nebyl schopen adekvátní reakce, jen opět jako loutka pokýval hlavou, přál si, aby už seděl v letadle nebo ještě lépe ve svém pokoji a usrkával lahodnou brandy.

7

Isabella Audranová... jak dlouho ji ignoroval, nebral vážně a podceňoval. A přitom se přistihl, že mnohdy čeká na její reakci, případně na nějaký neobvyklý exces. Zpočátku se bránil, aby jakkoliv jeho city vůči ní nepřekročily onu pomyslnou hranici mezi profesorem a studentkou, ale čím více se seznamoval s jejím životem, postoji a názory, cítil, jak se v jeho srdci odemyká sál, jenž je výhradně určen pro zamilované. Bránil se, odmítal dlouho přijmout fakt, že ho ta žena přitahuje, fascinuje a svým způsobem mu dává novou naději a inspiraci. A ještě něco, čím více se o ni zajímal, tím pociťoval stále intenzivnější touhu odhalit její pravou tvář.

Když mu před osmi lety za dramatických okolností zemřela žena a poté od něho odešel syn, byl rozhodnut, že už zůstane sám. Veškerý svůj čas věnoval práci a tak to mělo zůstat... pak se objevila Isabella. Kolikrát si říkal: ty blázne, vždyť by mohla být tvój dcerou. Ano, odolával dlouho a cesta k srdci té dívky vedla hodně klikatými a místy trnitými stezkami. Ale nakonec...

Po pár dnech odpočinku vedly první jeho kroky samozřejmě do kanceláře ředitele muzea. Spolu s ním vešla i drobná štíhlá dívka s plachým a jakoby nevinným pohledem.

S odstupem času se musel Agostini docela pousmát, když si připomněl tu neuvěřitelnou hereckou etudu, kterou před nimi rozehrál Gérard Glenn. Nejprve se prudce postavil, párkrát popošel tam i zpět, podíval se několikrát na přichozí pohledem rozrušeného predátora a pak spustil:

„Studentka... děvče, které má jen základní znalosti a téměř žádné zkušenosti. Tak tato osoba si dovolí restaurovat fresku jednoho z nejvýznamnějších renesančních tvůrců. Nechápu to... kde jste vzala odvahu... nebo jinak, tu drzost! Zasáhnout do díla tak významného umělce. Byla jste si vědoma, co jste mohla způsobit, jakou nevyčísitelnou škodu, slečno Audranová?“ Poté se zadíval do poněkud utržené tváře Phillipa a pokračoval v hromobití:

„Jeden z nejzkušenějších a nejrespektovanějších mých restaurátorů není schopen usměrnit činnost jednoho jediného člověka... studentky, své žáčky... kam